

# **Fosilní lobby a český stát: analýza prvních dat z registru lobbistů**

## Obsah:

Úvod - fosilní lobbying ohrožuje budoucnost nás všech	2
Ministerstvo průmyslu a obchodu a ministerstvo životního prostředí jsou hlavními terči fosilních lobbistů	4
Velké fosilní korporace v rejstříku chybí	7
Závěr - fosilní lobby nepotřebuje jen transparentnost, ale zásadní omezení	8

# Úvod - fosilní lobbying ohrožuje budoucnost nás všech

„Cílem nového registru lobbistů je nastavit transparentní pravidla lobbování tak, aby měla veřejnost přehled o tom, kdo, kdy a v jaké věci lobboval, tak aby se předešlo a zamezilo vzniku korupce, střetu zájmů a klientelismu,“<sup>1</sup> uváděl v květnu roku 2023 při vzniku zákona o registru lobbistů tehdejší ministr pro legislativu Michal Šalomoun. Od té doby probíhala debata o podobě evidence lobbistických kontaktů v české politice, která vyústila v červnu roku 2025 prezidentovým podpisem pod nový zákon zavádějící registr lobbování spadající pod ministerstvo spravedlnosti.<sup>2</sup> Do něj se musí zapsat všichni, kdo ovlivňují konkrétní legislativu České republiky a každý půlrok hlásit své styky s konkrétními politiky či zástupci státního aparátu a vybraných institucí, mezi které patří například Energetický regulační úřad.

Jeho vznik i zavádění provází kritika z několika stran. Z jedné strany začaly některé podnikatelské i zájmové skupiny požadovat výjimky z registru s argumentem, že pro ně představuje příliš velkou administrativní zátěž. V takovém duchu se vyjádřilo například třináct profesních komor z lékařského, právního či exekutorského prostředí.<sup>3</sup> Z druhé strany pak přichází kritika, že je zákon děravý, jelikož nezahr-

nuje nutnost evidovat lobbistické styky poslaneckých asistentů, ale třeba i klíčových institucí jako jsou státní podniky, kraje či obce. Zároveň panují obavy, že stát nebude mít dostatek kapacit na kontrolu a vymáhání správného fungování registru.<sup>4</sup> Nabízí se tak otázka, jaké data z něj bude možné reálně dostat a pro jaké typy analýz bude užitečný.

Právě takový úkol jsme si uložili pro tuto analýzu. Jako organizace Re-set fungujeme dlouhodobě v rámci koalice Fossil Free Politics, která sleduje vliv fosilního lobbyingu na evropskou politiku. Fosilní firmy totiž využívají svůj ekonomický a mediální vliv k tomu, aby ovlivňovaly politiky, veřejnou debatu i podobu klimatických opatření ve svůj prospěch. Často prosazují falešná řešení klimatické krize která prodlužují závislost na uhlí, ropě a plynu a oddalují přechod k čisté energii.

Vliv fosilního průmyslu na politiku ohrožuje budoucnost klimatu i demokracie. Pokud mají velké energetické firmy privilegovaný přístup k politikům a rozhodovacím procesům, veřejný zájem na ochraně životního prostředí i zdravé budoucnosti nás všech ustupuje zájmům úzké skupiny oligarchů a korporací. Náklady klimatické

krize a drahých energií přitom nesou běžní lidé, zatímco fosilní firmy dál zvyšují své zisky.<sup>5</sup> Právě proto usilujeme o větší transparentnost, omezení střetu zájmů a jasné oddělení fosilního byznysu od tvorby veřejných politik – podobným způsobem, jakým dnes mezinárodní instituce i národní státy vylučují z ovlivňování politiky tabákový průmysl.

V roce 2003 v rámci dokumentu Světové zdravotnické organizace (WHO) Framework Convention on Tobacco Control vzniklo ustanovení čl. 5.3, podle něhož musí všechny smluvní státy chránit tvorbu veřejné zdravotní politiky před vlivem tabákového průmyslu. Tabákové společnosti jsou v praxi vyloučeny z rozhodovacích procesů o politice veřejného zdraví, nesmí být přizvány jako „zúčastněná strana“ s hlasem v přípravě nařízení, financovat výzkum, ani mít místo v expertních komisích, které by mohly ovlivňovat regulaci odvětví. Společně s koalici Fossil Free Politics se domníváme, že podobná pravidla je nutné zavést i v případě lobbingu fosilního průmyslu.<sup>6</sup>

Abychom upozornili na vliv fosilní lobby na českou politiku, rozhodli jsme se rozkrývat vazby politiků na špinavý byznys. Na konci roku 2025 jsme proto vydali report s názvem Odstíny hnědé: Jak čeští politici prosazují zájmy fosilní lob-

by a co s tím můžeme dělat<sup>7</sup>, který popisuje styky tří českých politiků s fosilním byznysem. Konkrétně se jedná o europoslance za SPOLU Tomáše Zdechovského, tehdejšího ministra průmyslu a obchodu za ANO Karla Havlíčka a ministra zahraničí za Motoristy Petra Mácinku. Velmi užitečným nástrojem pro nás tehdy byl evropský registr lobbistů, především jako kvalitní zdroj informací o lobbistických schůzkách europoslance Zdechovského. Se zájmem jsme se proto pustili do analýzy prvního půl roku fungování registru s cílem zjistit, nakolik bude česká obdoba evidence lobbistů užitečná pro sledování prorůstání fosilního byznysu s tuzemskou politikou.

V celkových číslech je v registru lobbistů k 29. květnu 2026 evidováno 637 lobbistů, 868 lobbistických prostředníků<sup>8</sup> a 2443 lobbovaných. Při analýze jsme se zaměřili na jednotlivé zápisy, které souvisí s lobbingem fosilních firem. Jako fosilní lobby označujeme v souladu s definicí Fossil Free Politics<sup>9</sup> všechny firmy, organizace a jednotlivce, jejichž činnost nebo ekonomické zájmy jsou přímo spojené s těžbou, zpracováním, obchodem nebo spalováním uhlí, ropy a plynu. Jde o aktéry působící na veřejné politiky, regulace nebo veřejnou debatu ve prospěch pokračování či rozšiřování fosilního průmyslu. Patří sem nejen těžbařské a energetické společnosti, ale také jejich oborové

asociace, PR a lobbistické agentury, think-tanky, konzultační firmy a další prostředníci.

Do analýzy styků jsme zahrnuli všech dvě stě politiků a političek z Poslanecké Sněmovny a také ministry a ministryně, kteří v současnosti nemají poslanecký mandát. Zaměřili jsme se ale také na klíčové osobnosti na různých ministerstvech, konkrétně na vrchní ředitele sekcí, ředitele odborů a náměstky. Výsledky naší analýzy

prezentujeme v následující kapitole. Už při analýze jsme však narazili na velké množství nedostatků a chybějících informací, které zatím lze přičítat k "porodním bolestem" zavádění nového registru. Nalezené nedostatky shrnujeme ve třetí kapitole. V závěru analýzy pak prezentujeme naše hodnocení prvního půl roku fungování registru lobbistů i konkrétní návrhy jak zamezit vlivu fosilního byznysu na politiku.

## **Ministerstvo průmyslu a obchodu a ministerstvo životního prostředí jsou hlavními terči fosilních lobbistů**

Takřka veškeré nalezené zápisy související s fosilním lobbingem náležely podnikatelským a zájmovým svazům, které zastupují zájmy tuzemských fosilních firem. Jen v ojedinělých případech jsme našli zápisy konkrétních firem, které v tuzemsku podnikají v těžbě, zpracování, obchodování či spalování fosilních paliv. V naší analýze tak dominují zápisy provedené Svazem průmyslu a dopravy, Hospodářskou komorou, Svazem energetiky či Teplárenským sdružením. Z těchto zápisů jsme zároveň vyloučili ty, které přímo nesouvisely s energetikou či jinými obory zahrnujícími fosilní paliva, jelikož tyto svazy zastupují

i jiné podnikatelské zájmy. Zahrnuli jsme i lobbying zákonů, které v konečném důsledku zjednodušují výstavbu a provoz fosilní infrastruktury (například stavební zákon).

Mezi politiky tak celkem nepřekvapivě dominuje ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček, u kterého jsme našli čtyři zápisy o fosilním lobbingu. Tři z nich zahrnují styky ministra se zástupci Svazu energetiky České republiky, který zastupuje zájmy největších tuzemských fosilních firem jako jsou EPH Daniela Křetínského nebo [Sev.en](#) Energy Pavla Tykače.<sup>10</sup> Z chabých zápisů lze vyčíst, že ten-

to svaz lobboval ministra Havlíčka v záležitosti zákona o podporovaných zdrojích energií, zrychlení stavebního řízení, ohledně cen energií ale i zavádění kapacitních mechanismů. Právě kapacitní mechanismy jsou například pro firmu EPH celoevropsky největším zdrojem veřejných financí, jak ukázala naše analýza fosilních dotací z roku 2025.<sup>11</sup> Čtvrtý zařazený zápis pak provedl Svaz průmyslu a dopravy a souvisí s lobbováním ohledně stavebního zákona.

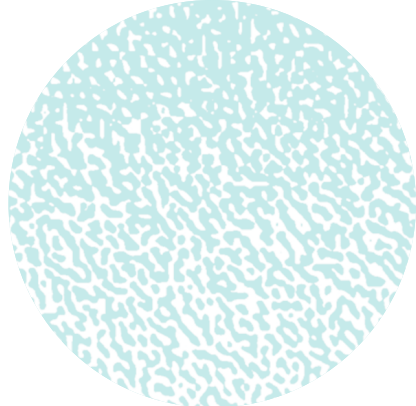
Jediným dalším nalezeným záznamem mezi poslanci a poslankyněmi je pak exkurze poslance za ANO Martina Kolovratníka v areálu PARAMO, která spadá pod polskou ropnou korporaci PKN Orlen. Podle zápisu byly jedním z projednávaných témat například změny systému obchodování s emisními povolenkami ETS 1 a 2. Zajímavější data však přináší pohled na aparáty jednotlivých ministerstev, kde lze najít více zápisů souvisejících s lobbingem fosilních firem.

Hlavními cíli lobbistů fosilního průmyslu jsou především aparáty ministerstva průmyslu a obchodu i ministerstva životního prostředí. Shodně lze u obou těchto ministerstev najít čtyři záznamy související s fosilním lobbingem. Ministerstvo průmyslu a obchodu eviduje dva lobbistické záznamy u tamního vrchního ředitele sekce energetiky Reného Neděly. Zápis provedla Hospodářská

komora zastoupená mimo jiné i Zuzanou Krejčířikovou, zapsanou jako lobbující prostřednice ČEZu, přičemž jeden záznam se týkal Energetického zákona a druhý stanovování Nové tarifní struktury. Shodně po jednom zápisu lze pak najít u vrchního ředitele sekce průmyslu Eduarda Mudříckého, kterého lobbovala Ocelářská unie ohledně zdanění energetických produktů, a také u ředitelky odboru energetické účinnosti a úspor Nathalie Markové, kterou lobbovalo Teplárenské sdružení v otázce energetických auditů. Za zmínku jistě stojí, že v případě ministerstva průmyslu a obchodu prorůstání mezi fosilním průmyslem a státem dosáhlo takové míry, že jedním z tamních náměstků je Marcel Dlask, který donedávna působil jako ředitel uhelné elektrárny Chvaletice vlastněné fosilní firmou [Sev.en](https://www.sev.en) Energy.

U ministerstva životního prostředí pak registr lobbistů eviduje dva záznamy u vrchního ředitele sekce ochrany přírody Davida Surého, kterého lobbovalo Teplárenské sdružení kvůli plánu odpadového hospodářství České republiky a také firma Orlen Unipetrol ohledně evidence pro stanovování podmínek správné evidence kapalných a plyných paliv v odpadovém hospodářství. Dva shodné záznamy má v registru také ředitel odboru cirkulární ekonomiky a odpadu Jan Maršák. Nad rámec těchto zápisů jsme

při analýze aparátu ministerstev našli také záznamy související s fosilním lobbingem u Stanislava Kouby, vrchního ředitele sekce daní a cla na ministerstvu financí, kterého lobbovala Ocelářská unie a Svaz průmyslu a dopravy.



Ministerstvo	Konkrétní lobbovaný	Funkce	Počet záznamů souvisejících s fosilním lobbingem	Celkový počet za ministerstvo
MPO	Karel Havlíček (ANO)	Ministr	4	8
	René Neděla	Vrchní ředitel sekce	2	
	Nathalie Marková	Ředitelka odboru	1	
	Eduard Mudřický	Vrchní ředitel sekce	1	
MŽP	David Surý	Vrchní ředitel sekce	2	
	Jan Maršák	Ředitel odboru	2	4
MF	Stanislav Kouba	Vrchní ředitel sekce	2	2
Jiné	Martin Kolovratník (ANO)	Poslanec	1	

# Velké fosilní korporace v rejstříku chybí

V této části bychom se rádi zastavili u informací, které jsme v registru lobbistů po prvním půl roce nenašli. V první řadě v registru chybí lobbisté či lobbující prostředníci napojení na největší tuzemské energetické hráče podnikající v sektoru fosilních paliv. Nenajdeme tam ani jednoho zástupce firem [Sev.en](#) Energy Pavla Tykače, stejně jako tam nejsou zástupci firmy EPH Daniela Křetínského nebo uhelné firmy Suas Group. ČEZ v registru je, avšak za první půlrok nemá v evidenci ani jeden lobbistický záznam a jejich jediná evidovaná prostřednice Zuzana Krejčířiková má dva záznamy zapsané skrze Hospodářskou komoru. Jedním z možných vysvětlení je, že v období končící vlády Petra Fialy a nástupu Andreje Babiše k moci necitily tyto firmy prostor pro lobbying a v registru se objeví v dalším období. Případně byli zaneprázdněni dosazováním svých lidí na ministerstva, jako v případě firmy [Sev.en](#) Energy a již jednou zmiňovaného náměstka ministerstva průmyslu a obchodu Marcela Dlaska. Možné také je, že tyto firmy oficiálně lobbují jen skrze svazy a sdružení, kterých jsou součástí. Případně pak využívají toho, že stát dosud nemá dostatečné kapacity na kontrolu registru lobbistů a evidenci vlastního lobbování se vyhýba-

jí. Každopádně jejich absence v lobbování politiků neodpovídá výsledkům naší analytické práce ani výsledkům práce investigativních novinářů a novinářek, které dokládají velký vliv energetických firem na podobu české politiky.<sup>12</sup>

Ani jiné velké firmy podnikající v jiných než fosilních sektorech v registru lobbistů evidované nejsou, namátkou zmiňme například Agrofert, Hyundai nebo Metrostav. Podezřelé nedostatky pak jsou vidět u některých konkrétních politiků. Například poslanec za ANO Miroslav Žbánek jako jediný poslanec nemá v registru profil vůbec. Podobně například ministr obrany Jaromír Zůna (nominovaný za SPD) či ministryně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová (ANO) mají v registru pouze jeden záznam, což je v porovnání s ostatními poslanci i ministry podezřele málo. Poslanec Josef Nerušil (SPD) profil v registru lobbistů má, za první půlrok v něm však nemá ani jeden záznam. Tyto konkrétní osoby v nás vzbuzují důvodné podezření, že s registrem lobbistů nepracují tak jak jim ukládá zákon.

Celkově pak absence největších tuzemských firem a lemplovství některých politiků kontrastuje se způsobem, jak registr lobbistů používají občanské organizace

zaměřené na advokacii. S možná až přehnanou pečlivostí tyto organizace zaznamenávají veškerou svou aktivitu, která by se případně dala za lobbings označit. Profily poslanců a poslankyň se tak hemží zápisy organizací hájících klíčové veřejné zájmy jako jsou ochrana přírody, transparentní státní správa nebo lidská práva. Nabízí se tak otázka, jestli v konečném důsledku registr lobbistů nebude v praxi fungovat jako další bič na občanské organizace bez konexí na po-

litiky, které jsou zvyklé dodržovat a neobcházet zákony. V takovém případě by byl celý registr bezpředmětný a nesloužil by proklamovanému cíli, tedy nastavit pravidla pro transparentní lobbování.

Disclaimer: organizace Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci není v registru lobbistů evidovaná, jelikož v období od jeho vzniku nelobbovala za změnu zákonů u politiků ani žádného zástupce státního aparátu.

## **Závěr - fosilní lobby nepotřebuje jen transparentnost, ale zásadní omezení**

Výsledky naší analýzy ukazují, že časně chvíli hodně nedostatků registr lobbistů má potenciál sloužit jako nástroj k odhalování silného průmyslu a jejich zájmů svých lobbistických aktivit jmových svazů. Už nyní lze z něho obcházet. Na celkové hodnocení vyčíst, na které části vlády se fo- je tak ještě brzo. S organizací Re-silní byznys zaměřuje především. Podle očekávání to jsou lidé z okolí ministerstva průmyslu a obchodu až do momentu, kdy případně vy- či ministerstva životního prostředí, hodnotíme, že registr lobbistů ne- tedy dvou ministerstev, které u nás plní svou funkci a je jako nástroj velkou měrou ovlivňují podobu k rozkrývání vlivu fosilní lobby na energetické a klimatické politiky. politiku zbytečný.

Analýza zároveň dokládá zjištění z našeho předchozího výzkumu, a sice, že českým politikem nejčastěji lobbovaným fosilním průmyslem je Karel Havlíček z ANO.

Závěrem je potřeba říct, že v otázce fosilního lobbingu není transparentnost sama o sobě finálním cílem. Nástroje jako je registr lobbistů nám můžou ukazovat, které politiky fosilní firmy lobbojí, jak to

Zároveň má registr lobbistů v sou-

dělají a na která témata se zaměřují nejvíce. Systémovým řešením problémů fosilního lobbingu, který v jednotlivých státech, v Evropské unii i v OSN rozvrací snahy o ochranu klimatu a vychylují podobu energetické politiky ve prospěch fosilních firem, je jeho dramatické omezení. Zkrátka je nutné vybudovat jasnou ochrannou stěnu mezi fosilním byznysem a politikou, podobně jako jsme z rozhodování o podobě politiky ochrany zdraví vyloučili tabákový průmysl.

Konkrétními kroky mohou vypadat takto:

### **1. Zavedení pravidel proti střetu zájmů v energetice**

Považujeme za zásadní vytvořit zákon s definicí střetu zájmů v klimatické a energetické politice. Každý politik, poradce či expert působící v oblasti energetiky by měl povinně deklarovat vazby na fosilní průmysl (finanční, poradenské, PR, dárcovské atd.). Tyto informace musí být veřejně přístupné.

### **2. Omezení přístupu fosilního průmyslu k tvorbě energetických politik**

Politici a úředníci by neměli normalizovat účast zástupců firem, jejichž zisk závisí na spalování fosilních paliv, v pracovních skupinách, poradních radách či delegacích na mezinárodních jednáních (včetně COP). V případě WHO a tabákového prů-

myslu platí princip nespolupracovat se subjekty, jejichž zájmy jsou v přímém rozporu s veřejným zdravím. Podobný princip by měl stát aplikovat i na fosilní průmysl. Zakázat účast fosilních firem ve vládních či mezinárodních delegacích, mezinárodních jednáních o klimatu a v obchodních misích politiků, je pro spravedlivou transformaci zásadní.

### **3. Transparentnost kontaktů a financování**

Je třeba zavést povinnost, aby politici a veřejní činitelé zveřejňovali všechny své schůzky se zástupci energetických firem, jejich svazů nebo PR agentur. Stejně tak je nutné zveřejňovat financování think-tanků, které se vyjadřují k energetické politice.

### **4. Obrana proti tzv. otáčecím dveřím (revolving door)**

Pravidla pro přechody mezi veřejnou službou a soukromým sektorem v energetice, tzv. revolving door, by měla být výrazně zpřísněna. Politici by měli podléhat dlouhým karenčním lhůtám, během kterých by nemohli pracovat pro fosilní firmy – například pět let pro běžné úředníky a deset let pro ministry. Zákaz by se měl vztahovat i na vedlejší aktivity a boční pracovní vztahy členů parlamentu, veřejných činitelů a státních úředníků, pokud tyto aktivity podporují firmy vydávající na

těžbě a spalování fosilních paliv.

## 5. Zákaz reklamy na fosilní paliva

Veškerá reklama, propagace a marketingová komunikace ze strany firem, které těží, zpracovávají nebo prodávají fosilní paliva – včetně jejich dceřiných společností a PR agentur – by měla být zakázána. Zákaz by měl být zařazen do stejné právní kategorie jako reklama tabákových výrobků, s cílem chránit veřejné zdraví, klima a demokracii před manipulativními kampaněmi.

## 6. Podpora demokratického a občanského dohledu

Roli občanských organizací, watchdogů a nezávislých médií při kontrole vlivu korporací na politiku je nutné posílit. Občanská společnost musí mít rovný přístup k informacím a rozhodovacím procesům, které dnes často monopolizuje energetická lobby. Do ověřování výroků o energetické politice by se měly aktivně zapojit watchdogové i akademické instituce.

# Tiráž

**Autor analýzy a textu:**

Radek Kubala

**Editace textu:**

Klára Suková, Klára Bělíčková, Veronika Klímová Dvorská

**Grafika:**

von Saten

**Sazba:**

Kateřina Holá

Tento report byl financován Evropskou Unií prostřednictvím Climate Action Network. Obsah reportu je dílem organizace Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci a nereflakuje postoje Evropské Unie.

[CAN logo.png](#) [Copy of EN co funded vertical RGB POS.png](#)



re → set

- 1 Viz [https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zakon-lobbing-pravidla-vyjimka-ministerstvo-spravedlnosti.A230529\\_195309\\_domaci\\_kori](https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zakon-lobbing-pravidla-vyjimka-ministerstvo-spravedlnosti.A230529_195309_domaci_kori)
- 2 Viz <https://relob.gov.cz/>
- 3 <https://www.ckait.cz/profesni-komory-nejsou-lobbiste-ze-zakona-chrani-verejny-zajem>
- 4 Viz <https://denikreferendum.cz/clanek/237447-ceske-vzlety-apady-schvalovani-regulace-lobbovani>
- 5 Jak dokládáme například v naší analýze s názvem Velká energetická loupež: [https://re-set.cz/download/2022/reset\\_loupez\\_ONLINE\\_UP1.pdf](https://re-set.cz/download/2022/reset_loupez_ONLINE_UP1.pdf)
- 6 Naše návrhy jsme sepsali zde: <https://re-set.cz/download/Publikace/paper.pdf>
- 7 Viz [https://re-set.cz/download/Publikace/odstiny\\_hnede\\_fin.pdf](https://re-set.cz/download/Publikace/odstiny_hnede_fin.pdf)
- 8 Lobbistický prostředník je fyzická osoba, která za klienta (lobbistu) fakticky vykonává lobbování.
- 9 [https://fossilfreepolitics.org/wp-content/uploads/2025/10/FFP\\_FAQ\\_MEP\\_Pledge.pdf](https://fossilfreepolitics.org/wp-content/uploads/2025/10/FFP_FAQ_MEP_Pledge.pdf)
- 10 Viz <https://www.svazenergetiky.cz/clenstvi>
- 11 Viz [https://re-set.cz/download/cerni\\_pasazeri\\_finalni.pdf](https://re-set.cz/download/cerni_pasazeri_finalni.pdf)
- 12 Viz například zde [https://re-set.cz/download/cerni\\_pasazeri\\_finalni.pdf](https://re-set.cz/download/cerni_pasazeri_finalni.pdf) zde <https://denikreferendum.cz/clanek/35810-stanjura-a-eph-jedno-rozhodnuti-jedna-firma-a-stat-prisel-o-desitky-miliard> zde [https://re-set.cz/download/Publikace/odstiny\\_hnede\\_fin.pdf](https://re-set.cz/download/Publikace/odstiny_hnede_fin.pdf) a zde <https://denikn.cz/2070760/tykacuv-svet-nova-investigativni-podcastova-serie-zdislavy-pokorne/>